

GAZETA TRANSILVANIEI.

Redacțiunea și administrațiunea :
Brașov, piața mare Nr. 22. „Gazeta“ iese
Miercuri, Vinerea și Duminica.
Prețul abonamentului :
Pe un an 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe
trei luni 2 fl. 50 cr. Terț esterne pe șase
luni 14 fr., pe un an 28 franci.

Anul XLVII

Să prenumeră :
la poștele c. și r. și pe la dd. corespondenți.
Anunțurile :
una serie garmondă 6 cr. și timbru de 30
cr. v. a. pentru făcarea publicare. — Scri-
sorii nefrancate nu se primesc. — Manu-
scripte nu se retrimită.

Nr. 19.

Mercuri 15 (27) Februarie

1884.

Brașov 15 Februarie st. v.

În timpul din urmă s'a ventilat în corespondențele fôiei noastre cestiunea d'acțiunii încheiate în Făgăraș la alegerile trecute municipale de către alegătorii români cu partida prefectului de acolo, a fost favorabilă cauzei naționale a poporului Făgărașan s'eu nu. Cestiunea aceasta este de-o însemnătate nu numai faptică, ci și principiară pentru noi și de aceea ne vom încerca a ne ocupa puțin cu ea.

Pe la finitul anului trecut organul guvernamentală dela Clușă scria cu orecare bucurie, că nu toți alegătorii români au luat în considerare sfatul fôiei noastre. ca se nu mai stea de vorbă cu contrarii, căci timpul de a pacta cu partidele maghiare a trecut. Eată, dicea numita fôie, Românii pe unde au pactat totu au mai dobândit ceva. Ca un exemplu câtu de multu s'a putut câștiga prin mijlocul pactării se cită, și se mai citează încă de către mii, alegerile de funcționari din Făgăraș. Se vedem d'acțiune acestu exemplu este valabil s'eu nu.

Scim că în comitatul Făgărașului care este aprôpe cu deseversire românesc, Românii cu tôte inichitățile legii și cu tôte neajunsele administrației de aci, formeză majoritatea în reprezentanța municipală și numai o neglijență culpabilă în conducerea afacerilor naționale ale comitatului pôte pricinui, ca această majoritate se nu fie precumpnitore. Avendă majoritatea, Românii din județul Făgărașului sunt într'o situație foarte favorabilă, de care ar trebui să se folosească cum se cade cându este în jocu interesul și binele poporului din aceste ținuturi.

Dér nu este vorba numai de ținutul restrîns al Făgărașului, ci d'acțiune Românii din acestu județ voiesc să se apere într'adeveru cu succesu interesele lor naționale, ei trebuie să se îndrepteze privirile ceva și mai departe peste termurii Oltului și să se năsuiescă a aduce în consonanță lupta lor cu lupta Românilor din tôte părțile țerei. Asemenea trebuie să caute în jurul lor spre a se orientă asupra adevăratelor tendințe ce le urmăresce sistemul de guvernare actualu, ca nu cumva prin blândeța s'eu purtarea precaută a vr'unui reprezentant al guvernului se fie sedus a crede, că intențiunile celor dela putere ar fi față de d'acțiune mai binevoitoare decât față de frații lor din celelalte județe.

Esaminând mai de aprôpe tôte împrejurările la ce rezultat ajungem? În Făgăraș ca pretutindena se urmăresce de către omenii puterii acelaș scop: aservirea elementului român prin desbinarea și nimicirea forțelor lui naționale și mai pre susu de tôte maghiarizarea lui prin introducerea limbei maghiare în administrațiune și în școle. Maghiarii din județul Făgărașului formând numai o fracțiune neînsemnată nu pot urmări scopul atinsu decât numai pe două cărări: s'eu prin forța brută, sprijiniți fiindu de către puterea centrală, s'eu prin paralizarea forței de rezistență a elementului românesc, cu ajutorul unor compromise dictate de interesele momentului, nisce pacturi putrede și ademenitoare cu ajutorul căroră capul județului, prefectul, sperază a-și crea un partid între Români, cel mai bun mijloc de a împiedeca ori-ce mișcare de sine stătătoare, care ar avé de scopu apărarea intereselor adevărate românesci.

Remâne o cestiune deschisă d'acțiune Românii din Făgăraș au fost constrînși prin situațiunea lor nefavorabilă a încheia pactul cu prefectul s'eu nu. D'acțiune de astădată n'au avut de-

câtu numai patru voturi majoritate, a lor nu mai este vina, căci nu s'au îngrijit de cu vreme ași asigură interesele și au lăsat ca în comisiunea verificătoare se între mai mulți Unguri decât Români. Rr. abstragendă dela aceasta, noi nu vedem ce rău ar fi putut urma pentru Românii Făgărașeni d'acțiune ar fi refuzat a încheia pactul propus.

Prefectul în ori și ce casu trebuia se țină contu de voința majorității române și d'acțiune totuși n'ar fi băgat'o în seamă urmarea ar fi fost că și-ar fi creat însuși o situațiune primejdiôsă. Astfelu înse dobândind dela Români concesiuni foarte însemnate prin pactu, cum e ocuparea unor posturi cardinale cu mameluci și cedarea dreptului de a alege pe vice-prefectii (ajutori de subprefectii) situațiunea Românilor, ear nu situațiunea lui a devenit nefavorabilă și, ceea ce este mai tristu, tôte actele ilegale ce se comit în interesul maghiarisării începând dela introducerea limbei maghiare în afacerile oficiului orfanalului din Făgăraș se comit sub mantaua acelei invoiei.

D'acțiune Românii Făgărașeni ar fi refuzat a se încheia împăciurea propusă ei ar fi dobândit cel puțin atâtu câtu au dobândit prin invoie, d'acțiune ar fi câștigat de siguru ceva mai mult și încă ceva foarte însemnat: ceea ce s'a făcut și se lucră din partea omenilor stăpânirii în paguba intereselor poporului român din județul Făgărașului nu ar fi apărut ca făcutu și lucratu cu consimțământul Românilor.

Cronica evenimentelor politice.

Cei dela consorțiul frățietății Nr. 1 și Nr. 2 au câștigat aliați într'o fôie slovacă ce apare în Trencin sub numele de „Svornost“, care a început și ea se dăscălescă pe naționalii croați pentru că sunt nemulțumiți cu starea lucrurilor și se tem de maghiarisare. Foile maghiare îi dau deja atestatul de „derék lap“ (fôie bravă). Vorbind despre maghiarisarea nimitului organu slovac alu „împăciurei“, nu vede nici elu vr'o primejdiă și găsește, că nobilimea slovacă din Ungaria de susu s'a maghiarisat și cu tôte astea îi merge foarte bine (sic!) În fine impută celor, cari se luptă contra maghiarisării, că ei ar voi numai se seducă poporul, se-lu înstrăineze de patria lui maghiară și se-lu câștige pentru idea panslavismului. Se vede, d'acțiune că marfa împăciurei și a frățietății se vinde pretutindeni în Ungaria și că consorțiul ce s'a fundat în Pesta nu se mărginesc numai la aceea de a face propagandă între Români. De ce se fie Slovacii mai puțin fericiți decât Românii?

Pedepșa de mörte în contra omoritorilor comitelui Mailath: Pity, Spanga și Berecz a fost executată Sâmbătă dimineață în Buda-pesta. În urma acestei execuțiuni s'a observat în clasele de mai josu o mare mișcare. S'au adunat pe strada Kerepes cete de omeni, cari păreau nemulțumiți. Se dice, că s'ar fi auditu facendă-se asemănări între casul dela Tisza-Eszlar, unde au scăpatu toți acuzatii și între rigorea execuțiunei de Sâmbătă. Agitațiunea a crescut astfel încatu poliția a fost silită a recurge la ajutoru militar, formându-se un cordon în stradele din vecinătatea penitenciarului. Aceste sunt semne, ce vedesc nemulțumirea claselor de josu ale societății cu justiția maghiară.

Ministrul de finance unguresc, comitele Szapary și celu de comerci, comitele Szechenyi se află acum în Viena. Despre scopul călătoriei lor se telegrafază din Pesta:

Prezența ministrului de finance în Viena stă în necsu numai și numai cu transacțiuni financiare. E usă, ca ministrul să se prezente în persoană spre sancționare legea bugetară votată de parlamentu și din această cauză să facă monarhului un raportu despre starea financiară. Asta a dus de astă-dată pe comitele Szapary la Viena. Acesta va aduce cu sine legea bugetară sancționată, care apoi va fi publicată în fôea oficială. Ministrul de comerci comitele Szechenyi a plecat de asemenea aci dimineață la Viena, pentru ca să confereze cu guvernul austriac asupra mai multor afaceri de ale resortului s'eu. Și călătoria acestui ministru e fără de mare însemnătate.

Cunoscuta scriitoare francesă Madame Edmond Adam dela „Nouvelle Revue“ invitată fiindu de către Regina României va plecă d'acțiune la București pe la Viena, în care orașu se dice că va zăbovi câteva zile și va ține și o prelegere publică.

Sub titlul „Rusia“, „L'Italie“ arată situațiunea Rusiei. Diarul din Roma dice: „O situațiune ca cea a Rusiei n'are de câtu două esiri: „Constituțiunea s'eu resbelulu. Ar dice cine-va, că consiliarii țarului lucră pentru a-i închide ambele esiri. Ne putendă crede o asemenea orbire, care merge până a nu vedé ce vede tôte lumea, cu greu ne vine a admite, că călătoria d-lui de Giers s'a făcut în scopu pacnic, mai cu seamă cându acestu scopu de nimeni n'ă fostu esplicat în modu limpede. D'acțiune ministrul rusu nu s'a dus la Berlin și la Viena de câtu pentru a dechiară că manține tractatul dela Berlin, care a fost lovit atâtu de durerosu amorul propriu alu Rusiei, negreșit că elu n'ă avut trebuință de a face mari silințe pentru triumful misiunii sale. D'acțiune însu s'a dus la Berlin pentru a obține voia de a merge la Constantinopole, și d'acțiune a dobândit-o, prin condițiuni ce sunt încă tainice, ministrul lui Alessandro III ar merită numele de diplomat dibaciu, ce-i dau unii, deși elu n'ă făcutu pân'acum nimic pentru ca să-lu merite. În adevăr, numai mergendă la Constantinopole și deplinindă astfel dorința tutoru Rușilor Țarul va pute obține voia de a fi fără pedepșă autocrat până la sfîșitul vieții sale. D'acțiune elu este asigurat că, în această cale nu va întâlni armata germană, nu vedem cine l'ar mai pute oprî de a ajunge. Este mare îndoie că Austria, singură, va cuteză chiar să încerce d'a-i închide drumul. D'acțiune presupunerile noastre sunt adevărate, se înțelege pentru ce d. de Giers a putut dice că este foarte mulțumit de Berlin, d'acțiune mai puțin de Viena.“

„Românul“ face o ochire generală asupra politicii Europei. Elu constată că: „Starea Europei este tare încurcată. Germania este singura, putere care conduce totul.“ Așa fiindu, „Român.“ crede că România, ca putere cu totul mică, trebuie să lupte de a dobândi ca Germania să-o lase să-și păstreze neutralitatea ei. Repetăm însu — dice elu — că n'avem mare speranță, că ni se va dá acum ce ni s'a refuzat la resbelulu ruso-turc. Trebuie însu să ne facem datorii. Trebuie apoi să ne mărim și să ne întărim armata, din tôte puterile noastre unite. Trebuie să întărim armata dându-i și puterea cea mare, ce n'o pôte dá de câtu o națiune, care este în tôte liberă și care se sême fericită prin dreptatea și libertatea, de care se bucură.“

In ajunul alegerilor.

Cetimă în „N. fr. Presse“ :

„Perioda dietei actuale ungueresci se apropie de finitul său, alegerile cele noue se arată pe orizont și față de aceste alegeri este lucrul cel mai firesc, că partidele diferite se se pregătescă pentru luptele electorale. Alegerile viitoare vor decide, dacă va mai exista ministeriul Tisza sau ba. Ministeriul acesta a trecut de la introducerea sa prin multe lupte și prin diverse crize, dar astăzi merge spre o luptă de totu nouă și principială. Astăzi nu se tractează numai despre ministeriul actual ci cu deosebire despre partida ce-l susține și despre sistema lui guvernamentală. Norii cei negri, cari întunecă orizontul Europei, își aruncă umbrele lor și asupra Ungariei. Acea putere, care a spart în parlamentul Germaniei majoritatea liberală, care a împins pe Germanii din Austria în minoritate, s'gduie și bazele sistemului liberal al Ungariei. Și aici își ridică partidele cele vechi, ce păreau uitate, capul lor, și aici pretind boerii puterea și în Ungaria crede reacțiunea politică confesională și socială, că i-a sosit timpul și amblă după aliați, pe cari în parte i-au și aflat și speră, că cu ajutorul lor vor triumfa la alegerile cele noue.

Nu trebuie să ne conturbe împrejurarea, că o parte a presei maghiare liberale nu crede, că sistemul de guvern actual nu poate fi s'gduit alegerile viitoare. Această presă s'a înșelat nu numai odată și evenimentele o vor dezaproba și acum. Agitațiunea antisemitică a devenit o putere, își află partizani și patroni în cercurile cele mai decisive din Ungaria, ba nici aceea nu mai este un secret public că chiar cabinetul Tisza este influențat de această agitațiune. Predicatorii ambulanti creștini sociali află ascultare și în castelele nobililor ungueresci. Apponyi și Zichy nu sunt mai pe jos cu cutezanța și fanatismul, decât Belcredi și Lichtenstein. Partida ultramontană conservativă a dat odată peptu cu Tisza cu ocaziunea căsătoriilor amestecate și ministeriul au fost învins de boeri. Nici aceea nu s'a adevărit, că majoritatea, care a trântit legea pentru căsătoriile meste a fost numai improvisată. Această majoritate s'a cristalizată și va forma elementele opoziționale pentru camera ablegaților. Ori cât de eterogene, sunt elementele ce formează opozițiunea cea nouă, totuși va fi destul de puternică pentru scopurile sale negative. Partidele conservative nu sunt scrupuloase în alegerea aliaților lor parlamentari. Conservativii unguri nu se vor gândi mult la principiile, ce le profesă aliații lor numai să restorne sistema actuală. Tisza față de partida cea nouă este în avantaj, că are totu aparatul guvernamental în mână și va ști să-l întrebuințeze în favorul său. Dără el a arătat în timpul din urmă un mod ostentativ, că se bucură de încrederea coronei și acesta poate să-i fie încă de mare folos în lupta c'unu adversar, care cu predilecțiune tinde a orbi lumea cu strălucirea coronei. Dar nici puterea de care dispune d. Tisza, nici bunăvoința monarhului n'au putut împiedeca până acuma lucrarea de subminare, care tinde a resturna sistemul liberal în Ungaria. Credința, că în Ungaria nu există o partidă ultramontană în sensul adevărat al cuvântului, este deja nimicită. Ea există ca și în Austria. Partida clericală în Ungaria nu se mai mulțamește cu antisemitismul, ea declară deja resbelu protestantismului, ea nu combate numai pe omul de statu liberal Tisza (?), ci și pe calvinul Tisza. O voce clericală maghiară se plange, că de la inaugurarea noiei ere catolicismului, care voiesc să-l coplescă. „Să primim numai la funcționarii unguri începând de la ministerii până la servitorii de oficiu și de școle și vom găsi, că pretutindeni calvinismul este preponderant. Aceeași aparițiune o vedem și în institutele publice de la universitate până la școlile primare de statu, apoi la oficiile judecătorești, în academia de științe maghiară — pretutindeni vedem mulțime de calvini. . . Trebuie să se indigneze și omul cel mai moderat, când vede, că de atâți ani se procedează astfel. . .“

De multu nu s'a mai auditu în Ungaria un asemenea limbaj și dacă se manifestă în

publicu o astfel de amărăciune, acesta este forte semnificativ pentru timpurile și opiniunile schimbate. E seriosu timpul și liberalii în Ungaria se bage bine de seamă, căci nu poate fi o politică mai nenorocită și mai periculoasă decât aceea de a disprețui pe adversar. În privința națională cestiunea croată a trebuit să se deschidă ochii. Tote elementele, cari și-au rediatu la noi capul și-l vor redica și în Ungaria. Se mai poate oare dubita, că ele vor găsi și legătura între sine? Ba nu au găsit-o deja în parte? Invingerea reacțiunii și în Ungaria d-lu Tisza numai printr'o atitudine prudentă ar mai potu împiedeca. . .“

Replica ce-o face „Telegraful Român“ de la 11 (23) Febr. la respunsul nostru din Nr. 14 a dat pe față adevăratele tendințe și scopuri ce le urmăresc acestu diaru în serviciul consorțiului frățietății, în care pretinde a ocupa locul întâiu, ear nu alu doilea cum am credutu noi. Pentru ca să se de pe față și să se cunoască câtu de colo aceste tendințe și scopuri reproducem pasagele din urmă ale replicii. Eată-le :

„Are dreptă „Gazeta“, că între cele multe diare, ce ne vin la mână, noi cetimă pe câtă ne ajunge timpul, și o parte bunică din „diaristica jidano-maghiară“, carea este cea mai lătită în țară; și chiar pentru că o cetimă, putem constata înrudirea cea mare între acea diaristică și între „Gazeta“ în ce privește atât limbajulu, cât și spiritulu „Gazetei“ intolerantă, care escelează în suspiționari, în calumnii, în restălmăcir și sofisme, va se dica în arta de a înbătă publiculu cetitoriu nu numai cu apă rece, cum ne învinesc ea pre noi, ci chiar și cu alcoolă veninosă.“

„Noi pricepem bine dorința cea mare, „din inimă“, ce o are „Gazeta“ pentru prosperarea bisericii române fără deosebire de confesiune,“ de bună seamă după cunoscutulu proiect al părintelui protopopu Marcu din Satmare. Această dorință se manifestă pre desu din partea „Gazetei“, ea se manifestă cu deosebire și acum, cându pretinde de la „Telegraful român“ ca de la un organ de publicitate alu bisericii, ca cunoscuta cestiune — o numimă mai odată gravă și delicată — să o discutăm în merit fără a aștepta să vedem și să audim, ce pozițiune vor lua în această cestiune și ce vor dice autoritățile competente : sinodulu, sau celu puțin consistoriulu arhiepiscopesc.“

„Este una din apucăturile jidane maniera dumnevostă cinstită „Gazeta“, prin care voiu să acoperiți la vedere o rană vechiă în corpulu națiunii române, dar cându o acoperiți, chiar atunci o sfâșiați de nou în locu de a-i aplica balsamulu vindecătoru, ca corpulu să devină erăși întregu și sănătosu, cum a fostu înainte cu 200 de ani. Noi vedendă agitațiunea spiritelor, fetulu pasivității, care se încearcă să calce și pragulu consistoriilor, — nu dicem, că „Gazeta“ cu ai sei nu va pută face propagandă ideii sale de „uniunea bisericăscă a tuturor Românilor“ după proiectulu părintelui Marcu; dar o dicem, și o credem că biserica ortodoxă română față cu astfel de propagandă va sustă desvoltându-se pe bazele ei canonice, și va avé în totu timpul apărătorii sei în contra tuturor intrigilor, ce au de scopu slăbirea și nimicirea ei.“

„Gazeta“ într'altel ne dă epitetulu de „Organu Nr. 2 alu consorțiului frățietății“; noi însă vrem să știe „Gazeta“ : că dacă e vorba de a lucra pentru o adevărată frățietate între noi Români și apoi și între tote poporele din țară, din care se urmeze mulțămirea tuturor și o siguritate în desvoltarea noastră națională : atunci noi fimem, că avem dreptu de a pretinde să fim recunoscuți în această direcțiune de organu Nr. 1; totuși pentru binele păcii ne mulțămim și cu clasificarea, ce ni-o face „Gazeta“; speculele însă cu acțiuni și pote și cu unele subvențiuni pentru unu consorțiu de înfrățire după vederile și aspirațiunile „Gazetei“, le lăsăm bărbăților de specialitate din Brașovu.“

Amu declară odată „Telegrafulu“ destul de lămurit, că nu voim să ne demitemu nicidcum în discutii pasionate despre obiecte, cari nu sunt la ordinea zilei. Dacă „Telegraful“ cu tote astea face capriolele (săriturile) cele mai primejdioase numai ca se aprindă foculu urei și a desbinărilor între Români, elu poate că și împlinesc „kutyakötelesség-ulu“ ce-lu are față de patronii sei veduți și neveduți, cari îi facu laudele cele mai frumoase pentru această purtare și lu declară prin foile din

Clușiu ca diaru „forte patrioticu“. (Ellenzék Nr. 46.)

Protestăm odată pentru totdeauna cu totă energia în contra însinuațiilor ce ni le facu „escelenții patrioți“ de la „Telegraful“. N'avem necesitatea de a ne apără în contra lor. Publiculu român nu ne cunoște și știe deca sentimentele ce le nutrim pentru prosperarea națională și bisericăscă a Românilor sunt adevărate sau nu.

Este forte intristătoru, că cei de la „Telegraful Român“ nu cunosc nici actele cele mai importante naționale românești din trecut, căci dacă le-ar cunoște ar trebui să știe, că terminulu „biserica română fără deosebire de confesiune“ este adoptat în programa națională de la 1848 precum și în alte acte naționale de la 1861 încôce. Și dacă unu Șaguna nu s'a sfîșit de-a adopta și a subscrie acestu terminu, domni de la „Telegraful“, cari iubesc biserica de-o omoră cu dragoste lor, nu pot să escitez decât numai risulu și compătimirea lumei, cându c'uuu aeru donchișoticu se aruncă în șeaua de „apărători ai bisericei“ față de organulu nostru. Lupte-se d-lor cu d-lu Trefort dacă sunt așa de viteji, căci spre a întortochia cu intențiune cuvintele cuiva nu se recere vitejia ci — cu totul altceva.

Meghiarisarea în Secuime.

Onorate Domnule Redactor! Ca să-și potă face Români ideă mai chiară despre progresulu ce l-au făcut și facu Maghiarii întru meghiarisarea altor națiuni și anume a Românilor cari locuiesc printre Secui, vinu a vă împărtași numele și pronumele acelor familii române de religiunea gr. orientală, cari astăzi mai trăiesc ca Români în parochia Porambarii mari, precum și a acelor familii românești, cari la 1849 au fost silite să adopte religiunea reformată, catolica ori unitară, din care cauză însă nici până în ziua de astăzi nu sunt scutite de ura și persecuțiunea „frăților“ lor secuici, ba în casuri de certe ori alte neplăceri, ce se ivesc dîlnic printre omeni nu se pote să nu fie batjocoriți cu epitetulu de „bűdös oláh“.

Totu cu această ocaziune Vă voiu comunica încă o altă consemnare a familiilor române din parochia Abásfalva, din care Vă veți pută convinge, că și aci a făcutu și face meghiarismentulu unu priincios seceriș în holda cea mare a Românismentulu, ba că mulți bărbați iluștri și deștepți, cu cari se mândresc astăzi Maghiarii, ca cu fii lor, nu sunt alta de câtu Români meghiarisati, ori prin seducere ori prin siluire, pentru că aci fiindu Români de religiunea gr. cat. după convențiunea încheiată între arhiepiscopatul de Blăși de-o parte și între episcopatul rom. cat. de Alba Julia de altă parte, trecerea de la o religiune la alta nu ar avé locu. — Și în mânia acestei convențiuni mulți Români uniți sunt considerați de secuici rom. cat., numai ca să nu fie Români.

Êta consemnarea acelor familii române :

1. Michaila Cristea, 2. George Szigyarto, 3. Ioana Cristea sen., 4. Toma Vasii=Vaszi, 5. Ales. Oarga=Varga, 6. Ioana Oarga, 7. Luca Puia=Pulya, 8. Toma Puia, 9. Ioana Duca poreclitu László, 10. Petru Duca, 11. Ioana Popa, 12. Michaila Stoica sen., 13. Ioana Cristea jun., 14. George Stanciu = Sztancsuj, 15. Ioana Duca sen., 16. Teod. Stoica trecutu la reformați, 17. Nicolae Vasii, 18. Ioana Flinta, îi dicu și Finta, 19. Mich. Stoica jun., 20. Ioana Stoica, 21. Nic. Szigyarto sen., 22. Nic. Szigyarto jun., 23. Nic. Onea=Vonya, 24. Ioana Tare = Erös, 25. Nic. Samu, 26. Nic. Ana, 27. George Zánogă, 28. George Vasii, 29. Ioana Păstoriu = Pásztor, 30. Ales. Duca, 31. Stef. Duca, 32. Vas. Duca, 33. Nic. Stoica, 34. George Bucuru = Bokor, 35. Ioana Szigyarto, 36. Mich. Radu = Ráduly, 37. George Stoica, 38. Mich. Samu, 39. Moisa Puia, 40. George Samu, 41. Ioana Duca jun., 42. George Prodanu, 43. Nic. Oarga, 44. Stef. Roșca, 45. Anania Samu, 46. Nic. Gidou = Gido = Jedu, 47. George Oarga, 48. George Onea sen., 49. George Onea jun., 50. George László, 51. George Poria alias Varga, 52. Mich. Taiu, 53. George Preda, 54. Ioana Puia, 55. Ioana Benedictă = Benedek, 56. Ioana Albu = Fejér, 57. Mich. Puia, 58. Petru Oarga, 59. Mich. László, 60. Tivader Szigyarto, 61. Stef. Cristea, 62. Moisa Preda, 63. Zaharia Copăcinu = Kapocsányi, 64. Nic. Pavelu = Pál, 65. Andr. Suciu = Szöcs, 66. Nic. Onea, 67. Ioana Păstoriu, 68. Vasilie Arnautu,

69. Solomonu Păstoriu, 70. Ales. László, 71. Stef. László reformatu, 72. Ios. László reformatu, 73. Nic. László, 74. Mich. Onea, 75. Ioanú László, 76. Stef. Pavelu, 77. Ioanú Onea, 78. Stef. Laslo sen., 79. Nic. Păstoriu = Pásztor rom. cat., 80. George Stanciu, 81. Ioanú Mărza = Murza, 82. George Pavelu, 83. Lazaru Popa, 84. George Popa, 85. Ales. Onea, 86. Toma Onea, 87. Mich. Onea, 88. Andr. Gábor, 89. Mich. Preda, 90. Andr. Duca alias László, 91. Ioanú Szigyaró refer., 92. Ioanú Szigyaró refer., 93. George Szöcs refer., 94. George Szigyaró refer., 95. Ioanú Szöcs refer., 96. Bucur Veres refer., 97. Nic. Veres refer., 98. Mateiu Calimanu = Kelemen refer., 99. George Silvăganu = Szilvás refer., 100. Ioanú Costea = Koszta refer., 101. Stef. Stanciu refer., 102. Ales. Stanciu refer., 103. Ioanú Stanciu refer., 104. Ales. Stanciu jun. refer., 105. Ales. Calimanu refer., 106. Mich. Stanciu sen. refer., 107. Mich. Stanciu jun. ref., 108. Ioanú Calimanu refer., 109. Ioanú Mateiu refer., 110. George Theodor refer., 111. Stef. Barabás refer., 112. Ioanú Todoru refer., 113. Mich. Hossu refer., 114. Andr. Hossu refer., 115. George Todoru refer., 116. Ioanú Csizmás ref.

Familiele enumerate dela 1—63 locuiesc în Porumbarii mari, dela 64—80 în comuna Bethfalva, dela 81—90 în comuna Porumbarii mici, 91—93 în Ungărei 94—97 în comuna Luteni, 98—99 în Matisfalva, 100—110 în comuna Cheiatu și 111—116 în comuna Bigizü, care toate se țin de parochia gr. orientala din Porumbarii mari, unde există o biserică de piatră acoperită cu țigle, clădită pe spesele mai multor neguțatori români din Brașov.

Acum se vedem familiile române aparținătoare de parochia gr. cat. din comuna Homorod-Abásfalva.

1. Ales. Frâncu = Frinkuly 2. Stef. Frâncu, 3. Moisa Frâncu, 4. Mateu Tuțiu = Tucs, 5. Rubinu Tuțiu = Tucs, 6. Danielu Tuțiu, 7. Dan. Tuțiu sen., 8. Stef. Tuțiu, 9. Ioanú Fițiu = Ficzi, 10. Ios. Fițiu, 11. Ios. Câmpeanu = Mezei, 12. Petru Tanti, 13. Nic. Cino = Czino, 14. Luca Calo, 15. Fițiu Lidu, 16. Ales. Calo, locuitor în Abásfalva, 17. George Bogdanu, 18. Franciscu Barta, 19. Ioanú Baberu, 20. Stef. László, 21. Mich. Baberu, 22. Stef. Chisi sen., 23. Mich. Chisi cătană, 24. Stef. Chisi, 25. Mich. Chisi, 26. Nic. I. Chisi, 27. Ioanú Cichi, 28. Ioanú Circo, 29. I. Fărcașiu = Farkas, 30. Florea, 31. Andr. Florea, 32. George Florea, 33. Andr. Florea Alsó, 34. Petru Ghiurea, 35. Nic. Bogdanu, 36. George Bogdanu, 37. George Ghiurea, 38. Ioanú Ghiurea, 39. Mihailu Ghiurea, felső, 40. Ioanú Andreiu = András, 41. Ioanú Ioanú jun. = János, 42. Ioanú Ioanú sen., 43. Fran. Stoica, 44. Ignatu Stoica, 45. Mich. Stoica, 46. Stef. Colășu, 47. George Custură, 48. Ioanú Cădariu Nițu, 49. Fran. Keresztes, 50. Moisa Colășă, 51. Stef. Cașas = Kásas 52. Ionu Micu = Kiesi, 53. Mich. László, 54. Stef. Laslo, 55. Ioanú Golița, 57. Stef. Lurcea, 58. Stef. Mateiu Nica 59. Nic. Nicu, 60. Ales. Nicu, 61. Ioanú Laslo, 62. Nic. Șorbanu, 63. Moisa Șandor, 64. Ioanú Monu, 65. Stef. Câmpeanu = Mezei, 66. Franciscu Nico, 67. Ioanú Nico, 68. Petru Romanu = Oláh, 69. Mich. Romanu, 70. Mich. Petru = Péter, 71. Ioanú Péter, 72. Stef. Péter, 73. George Ghiurca Péter, 74. Stef. Romanu, 75. Mich. Șorbanu, 76. Mich. Stoica, 77. Stef. Șorbanu, 78. George Șorbanu, 79. Ioanú Șorbanu jun., 80. Ioanú Șandor, 81. Șandor Șandor recte Alesandru curatorele primaru alu bisericii, 82. George Șandor, 83. Ioanú Oláh, 84. Martinu Suciu = Szöcs, 85. Andr. Solomonu, 86. Petru Suciu, 87. Ioanú Șorbanu sen., 88. Davidu Sabău = Szabó, 89. Ales. Suciu, 90. Fr. Ticoșiu, 91. Stef. Ticoșiu, 92. Ioanú Ticoșiu, 93. Mich. Golița, 94. Ioanú Todoru, 95. Ioanú Todoru jun., 96. Fr. Todoru, 97. Ioanú Bucur = Bokor, 98. Ales. Custură, 99. Nic. Vașiu, 100. Ioanú Vașiu cătană, 101. Ioanú Vașiu, 102. Stef. Kásas, 103. Stef. Bogdanu, 104. Ioanú Rențiu, 105. Rubinu Forgacs, 106. Mich. Forgacs, 107. Radu Reșganu, 108. Iosif Rențiu, 109. Ghița Vașiu, 110. Sigismund Rențiu, 111. George Vașiu, 112. Toma Pulpa, 113. Toma Vatuiu, 114. Toma Vașiu jun., 115. Toma Micu = Kiesi, 116. Nic. Pora, 117. Petru Lingurariu = Kalányos, 118. George Mariu = Mari, 119. Ales. Lingurariu, 120. Toma Drăganu, 121. Vașiu Pulpa, 122. Ioanú Veconu, 123. Stef. Veconu, 124. Ioanú Nicolae = Miklos, 125. Busioeu Lingurariu, 126. Stef. Nicolae, 127. Florea Hossu, 128. Benjamin Căldărariu = Üstös, 129. Stef. Vașiu, 130. Toma Veconu, 131. Toma Savuiu, 132. Ioanú Crețiuța Rosca, 133. Ilie Vașiu toț locuitor în comuna Almașu, 134. Casiu Dimitriu = Kásas, 135. Franciscu Casiu, 136. George Radu sen. = Ráduly nepotu din frate alu fostulu repositu rom. cat. din Alba Julia, 137. George Radu

jun. 135. Stef. Radu, 139. Ioanú Romanu, 140. George Toțu = Czoguly, 141. Stef. Toțu, 142. Ioanú Toțu, 143. George Casiu Cătana, 144. Ioanú Bilea = Billé, 145. Stef. Casiu, 146. Fr. Casiu jun., 147. Ioanú Casiu, 148. Petru Bucur = Bukure, 149. Mich. Tiții = Ticzi, 150. Mateiu Dimitriu = Demeter, 151. Fr. Romanu, 152. George Noda, 153. Stef. Bucur = Bokor, 154. George Gábor, 155. Mich. Gábor, 156. Ioanú Noda sen., 157. Ioanú Noda jun., 158. Moisa Oprea = Opra Mozsi, 159. George Palos = Pálosy, 160. Ioanú Palos, 161. David Lup = Farkas, 162. Stef. Laslo, 163. Ioan Bucur = Bucura, 164. Ales. Romanu, 165. George Romanu, 166. I. Nicolae Roman, 167. Marin Bucur toț locuitor în comuna Crăciunelă, 168. Petru Pora, 169. Stef. Bughia = Bugja, 170. I. Bughia, 171. Petru Bughia, 172. I. Pora, 173. I. Demeter frate cu prepositulu titularu rom. cat. din Adorheiułu sėcuiesc, care a repositu, la finele anulu trecut, 174. M. Sicėiu ori Ciceiu-Xixe, 175. Nic. Todor, 176. I. Calimanu = Kelemen, 177. Iuliu Pora, 178. Mărin Pora jun., 179. Stef. Demeter, 180. George Bucur, 181. Andr. Șorbanu, 182. I. Petru 183. Eva Vașin, 184. Fr. (Franciscu) Suciu, 185. I. Bughia, 186. I. Todor 187. Ios. Banciu toț locuitorii în comuna Pușcani, 188. Vasilie Golița, 189. Petru Golița, 190. Mih. Bucur = Bokor, 191. Simion Trifu = Trifuj Simo, 192. Petru Păstoriu, 193. Mih. Comanu, 194. I. Fărcașiu, 195. Stefanu Morariu = Molnár, 196. Mih. Bogdanu toț locuitor în comuna Oclandă, 197. Nic. Simion = Simó, 198. Mih. Moiu = Moly, 199. Stef. Moiu, 200. Fr. Todor, 201. George Tamașiu toț locuitor în comuna Glienț, 202. Petru Sabău = Szabó, Stef. Iosifu și Fr. Sabău, 206. Fr. Custura locuitor în comuna Remetea Homorodului, 207. Stef. Godra, 208. Petru Godra 209. Moise Godra, 210. Alesandru Godra, 211. 211. Petru Godra Ioșanulu = Alsó, 212. Mihailu Coleașă, 213. Stef. Coleașă, 214. Ales. Ilonca = Ilonka, 215. I. Ilonca, 216. I. Romanu = Oláh, 217. Stefanu Ioanică = Iancsika, 218. Stef. Oprea, 219. Anania Poraja = Porasi, 220. Mihailu Ilonca, 221. Martin Daradia = Daraghi, 222. I. Morariu = Molnár, 223. George Pintea = Pintyó, 224. Stef. Dombi, 225. Solomon Lazaru, 226. Ios. Birișiu = Béres locuitor în St. Mărtiułu Homorodului, 227. Stef. Todoru, 228. Fr. Todoru, 229. Mih. Todoru, 230. Stef. Bogdanu, 231. I. Bogdanu, 232. Stef. Sabău, 233. Fr. Sabău, 234. Stef. Mihailu = Mihály, 235. I. Bogdanu jun. locuitor în comuna Satu-tare, 236. Stef. Romanu = Oláh, 237. Nic. Romanu, 238. George Romanu, 239. Grig. Romanu, 240. I. Stef. Gabor, 241. I. Gábor, 242. Mih. Gabor, 243. Stef. Gabor, 244. Mart. Gabor, 245. I. Vașiu jun. = Vaszi, 246. Nic. Vașiu, 247. Greg. Vașiu, 248. Mih. Geți, 249. I. Pulpa, 250. Ios. Grancea locuitor în comuna Romănesc.

La acestu locu observu, că câți Țigani se află prin Sėcuime sunt de regulă de confesiunea gr. cat. ori gr.-orient., și că ei sunt unicii, cari în sınılul familielor lor și și între sine vorbescu exclusivu limba română, őr Romăni cu forțe puțină excepțiune nu se potu laudă cu acestu adoru, pentru că și preoții lor vorbescu cu ei numai unguresce.

Pe Romăni dela nrulă 168—187 îi consideră preotulu rom. cat. de credincios ai sėi, pentru că le indeplinesce mai tôte serviciile bisericesci puțină păsându-i de reclamele preotulu român din Abásfalva, őr cei din comuna Okland, Remetea și Romanesci sunt considerați sėu de unitari sėu de rom. cat. ba preotulu rom.-cat. din Romănesci a opritu pe acesti locuitori rom. din comuna sa a mai cere mângăierea sufletescă dela preotulu român din Abásfalva.

Putem fi mai multu siguri, că în celu mai de aprupe deceniu în totu lungulu și latulu Sėcuimei nu vomu mai află Romăni, pentru că aceia voru fi convertiți, dăr spre a-i putu păstră pentru alte casuri și pentru constatarea adevėrulu istoric ar fi forțe consultu, cându fiecare preotă român și-ar conscrie pe toți coreligionarii sėi după nume și pronume așa după cum i-am conscris eu din aceste douē parochii, cându am visitat în tómnă trecută pe unii cunoscuti ai mei, ce locuiesc în Sėcuime, și apoi din acele conscrieri s'ar compune câte un șematirmu atâtă pentru cei gr.-orientali câtă și pentru cei gr. catolici, pentru că trecendă prin comuna Satu-mare Marevalva am înțelesu, că aci ar fi preste 80 de familii romănesci, cari astăzi se consideră pe rom.-cat., și așa în tôte satele din Sėcuime.

Trebue sė le arătamă celor cu masca pe

ochi, că astfel cu greu ne vomu putu împacă cu tendințele celor dela „Viitorul“ pentru că o astfel de frățietate nu ne place.

Lucianu Flamură,
preotu romănesc în Inocu.

Făgărașu, 24 Febr. st. n. 1884.

Onorabilă Redacțiune! Cu provocare la articolu de dto. 9 Febr. a. c. publicat în Nr. 16, cu permisiunea onorab. Redacțiunii, facu rectificarea următoare.

După aparițiunea corespondenței dto 28 Ianuaru a. c. publicată în Nr. 10 alu „Gazetei“ convenind cu d-nii advocați Romăna și Duvlea ne-am înțelesu, ca őrecarele sė răspundă la acea corespondență, în câtă adecă cuprinde unele aserțiuni neesacte și descoperu unu incidentu, carele ar fi trebuit să-lă tacă. Înțelegu cele őrise despre activitatea comitetulu de cinci membri, pactulu, pe carele adunarea alegătorilor în 18 Decembre 1883 sėra ilu primise de alu sėu și cele őrise despre colecta benevolă de părăle pentru a se putu în parte acoperi spesele împreunate cu atari restaurări. Alăta a fostu înțelesulu, dăr ca sė scriă unulu ori altulu în numele tuturor nu s'a decisu.

În Nr. 16 alu „Gazetei“ cu data Făgărașu 9 Febr. a. c. a apărutu unu articlu, la a cărui redactare eu nu am luat parte, nici nu mi s'a împărtășitu, nici nu mi-am dat consēmțemintulu, că sė laude pre cineva, ori sė suspiciuneze și incrimineze pe corespondentele din nr. 10. Adaugu, că eu nu am rugat pre on. Redacțiune a „Gazetei Transilv.“ nici nu am autorisat pe nimenea sė-o provoce prin telegramă în numele meu, ca sė publice articolu din cestiune. În altă őr am auditu de telegramă dăr nu așa, că dōră s'ar fi telegrafat și în numele meu. Prin urmare apostrofările facute de cătră onornbila Redacțiune la adresa mea în observațiunile adause nu le-am meritatu, și nici nu le pot primu.*) Consiliulu dat ilu voiu primu atunci, cându clubulu naționalu, respective colegiulu electoralu se va pronunță în modul corespondentulu din nr. 10 alu „Gazetei“.

Adaugu, că eu mē țin de categoria acelor muritori, cari facu ce pot pentru promovarea binelui publicu comitatensu, bisericescu, culturalu-naționalu patrioticu român, — őră încă odată, — cari facu ce pot, și mănecă din convicțiune intimă, ba nu așteptă laudele nimenui. Cine a őră: „laudantur ab his, vituperantur ab illis“ a sciutu ce őră, a cunoscutu bine pe őrmeni.

Cine este corespondentele din Nr. 10 alu „Gazetei“, nu-lu sciui, nici nu-mi bat capulu a-lu scif și mē țin de őră: „Non quis, sed quid.“ În sė părerea mea individuală este, că acelu d. corespondente prin articolu laudat nu a servitu cauza nōstră națională română în genere și în specie cea comitatensă, sėu dēcă a voită a face acēsta, atunci și-a alesu reu mijlōcele. Dărear bunulu Dđeu se nu fi lucratu ca acela, carele a aprinsu mōra, ca se ardă șōrecii. Puțină ostenelă, puțină timp se recere pentru a face discordiă, pentru a semēna neghină între frați, dēră este greu a restaură concordia între ei, și a curățu neghina. Martoră ne este istoria nōstră.

Dixi!

A. Micu.

Alba Julia 10 (22) Feb. a. c.

Stimate Dle Redactoru! La Aiudă, după cum imi relatēză unu amic alu meu din părțile acelea, sunt în penitenciarulu de acolo robi în număr respectabil și încă în majoritate greco-orientali. Este în edificiulu numitu și o capelă, în care servia și preotulu gr. cat. din Aiudă, care administră sf. taine, îngropă etc. Cu finea anulu 1883 însē a venit la Aiudă unu preot r o m a n o - c a t o l i c ũ S e c u i ũ, care slujesce în biserică, predicu în limba română, prevede cu sf. taine, îngropă ș. a. fără deosebire de rom. cat., gr. cat. ori gr. orientalu.

Pre ce canōne se pōte basă una ca acēsta? — Scie numai patriarhulu Tisza și vlădica

*) Noi am vorbitu numai pe basa corespondenței ce am primitu și a telegramei în care apare scrisu și numele d-lui Vicaru. Dēcă d. Micu respinge solidaritatea cu ideile, ce am fost siliți ale combate, acēsta ne pōte servi numai spre bucuria. Red.

Trefort. Eu vëdă numai, că procederea „fraților“, cu cari vrea să ne împace „Viitorul“ n'are părechia decâtă pôte în purtarea Hunilor, căci numai aceștia pôte să fi fostă așa de barbari, ca să nu lase pe bieții criminali să-și țină legea și să se împace cu Dău și cu conștiința, așa cum prescrie legea lor.

Destulă că parochiulă Aiudului avea salariu de 300 fl. pentru serviciul ce-l făcea la rob, în anii din urmă a fostă batjocorită cu sume scădute neconsiderabile și acum e deschisă cu totul dela funcțiunea sa de părinte sufletesc al robilor. S'a dăsu, că va veni și un preot gr. orientală, dăr până acuma n'a sosită nici unul.

Sciu ceva s'eu nu despre acăta autoritățile mai înalte bisericesci?

Primiți s. c. l.

x.

„Moda cea mai nouă politică.“

(Continuare.)

„Luptele reformatiunii, ale lui Rakoczi, Boeska și Tölyl, și rebelulă pentru libertate, ce l'a purtată Franciscă Rákoczi II, au fostă totă atâtea ocașuni pentru desbinarea națiunii în partide și pentru confiscăți de moșii. Cea mai de pe urmă mare împărțire a fostă cea așa numită „neoaquistica. Decă „larva“ a avută o însemnătate mare în „corpus iuris“ și vechia praxă judiciară s'a ocupată cu ună cărdă de Tichbornes s'eu s'ar fi putută ocupă, neoaquistica a servit de ocașune pentru încoronarea jăfuirilor nelegale. N'ar fi de nici un folos, a mai răsfoli actele referitoare la aceste fapte, căci atunci amă trebui să dorimă acum ulterior, ca articolul de lege din 1741: 21, care a terminat împărțirea bunurilor, să se fi creată mai înainte.

„Oligarchia mai tină a moștenit multe erori de ale oligarchiei mai bătrâne. Baia de sânge dela Mohaci și focul iubirei pentru patria perdată nu au curățit-o. Cărta între partide și egoismul nu încetară. Și cu tôte acestea nu se pôte negă, că pe lângă oligarchia a începută să se formeze aristocrația maghiară. Patrioții harnici se aflau în șirurile acesteia. Tristele împrejurări ale conjurațiunii lui Frangepan și Zrinyi mai trecu încă odată ca o posomorită și întunecată negură pe dinaintea ochilor, ba punctele cele negre ajungă până în timpul cel mai nou. Din partea cea mai mare a oligarchiei și a aristocrației s'a format de pe timpul lui Leopoldă o nobilime a curții servilă și fleșibilă. Acăta s'a luptat în contra protestantismului și a cauzei naționale ce eră împreunată cu elă tocmai așa, ca și ultramontanismul. Ea își uită limba și deveni austriacă. În timpul Mariei Teresiei nebilimea maghiară a curții preste totă nu pricepea maghiarese. Ea însăși ținea de perdată limba, cu care și prin care trăesece Maghiarul.

„Decă n'ar fi existat nobilime mijlociă, care a manținută naționalitatea și constituțiunea, Ungaria ar fi devenit de multă provincie austriacă. Dăr și în șirurile aristocrației au fostă bărbați eselenți și patriotici, cari aduseră ori-ce sacrificiu pentru interesele naționale periclităte. Aceștia se luptară umăr la umăr cu Gentry (nobilimea de jos), cu sabia, cu condeiul și cu cuvântul. Aceștia însă au fostă numai câțiva, nu întrăga clasă. O mai strinsă legătură între partea liberală a aristocrației maghiare și a națiunii s'a efectuită abia în secolulă prezentă.

„Partida vechiă conservativă, care se compunea din partea neliberală a aristocrației, așadără din feudală, ultramontană și din nemagnații și preoții, cari s'au alăturat la ea, din contra nu numai că nu voia să se uie de nici un progres, ci provocă chiar opiniunea publică. Pe conducătorii austriaci, de cari totădeuna se aflau, și pe cei rusești, cari de pe timpul lui Boris numai odată ne aduseră pe Ruși asupra capului, nici că-i mai numără în șirurile lor. Conservativii vechi, cari voră fi mai trăind, de sigură voră protestă în contra unei astfel de solidarități. Sigură însă este, că ei nu voiau străformarea liberală a națiunii ungurești, respinseră parlamentarismul și credeau, că Ungaria nu pôte fi nimica alta decâtă un stată declarat independentă numai pe hărți prin paragrafi scriși frumos, de vreme ce în realitate nu pôte fi decâtă o simplă provincie austriacă.

„Și cum că în anul 1848 nu întrăga aristocrația a acceptat străformarea, și că o parte dintr'insa a rămas pasivă, alta s'a dus la Baden, și numai a treia parte și adecă cea mai mică fracțiune și-a documentat patriotismul pe câmpul de onore: asta trebe a se ascrie în parte acelu pesimism, ce l'au lăștit conservativii vechi. Ei nu credeau în viitorul Ungariei. Și totă Gentry, și acum alătura, ba

chiar contopită cu acăta clasă mijlociă, ce se află în desvoltare, a fostă, care și-a făcut datoria. Casa de sus eră atunci așa de despoporată, încatu din lipsa de voturi, cari erau necesare pentru luarea de concluse, nu putea ține ședințe.“

„Capitulul următor „Agrarismul în serviciul feudalismului“ ne conduce eră în prezentă.

Sub „agrarism“ înțelege Timoleon năsuințele de clase actuale ale nobilimii înalte. „Agrarismul“ este în ochii lui continuarea politice, oligarhiloră îmbrăcată într'ună vestimentă modernă și-și are reședința în clubulă economică din Pesta. Acolo ei și-au dată parola să mântuiescă țărănimea, vorbesc de ficsarea unui „minimum“ de posesiune și de înțroducere maiorată loră țărănescă. „Dără protecțiunea țărănimeii“, dăce Timoleon, „e numai pretești; scopul însă este restituirea relațiunilor feudale, deși în formă schimbată. Ei voesc să salveze domniile, eră nu economia țărănescă.“ Maioratele țărănescă sunt după Timoleon numai modelurile maioratălor magnaților. Mișcarea, a cărei țintă este a spori proprietatea mare (latifundiul) în Ungaria, e foarte nesănătăsă. Căci abia se mai află o țără în Europa occidentală, în care latifundiile preponderăză așa de tare și proprietatea mijlociă și mai mică e redusă la nisce margini așa de strimte, ca în Ungaria. Grămădirea de posesiuni în mâinile unor puțini posesori, în mâinile statului, în mâna murtă și ale câtorva familii din înalta aristocrația, e o stare socială și economică foarte nesănătăsă. Prin urmare tocmai mișcarea opusă, care țintese a îmbucătăți latifundiile și a împărți mai proporționat posesiunile, trebe salutată ca o ameliorare. — Aceste observațiuni ale lui Timoleon se referă numai și numai la posesiunile din Ungaria propriă. Să privimă acum cu broșura în mână relațiunile caracteristice de proprietăți în Ungaria propriă dăsu, cari relațiuni ne aducă aminte de pernicioasă manipulațiune cu latifundiile imperiului roman!

(Va urmă.)

Diverse.

(Reuniunea română de gimnastică și de cântări.) Duminecă în 12 Februarie st. v. a. c. s'a ținută adunarea generală a reuniunii române de gimnastică și de cântări de aici din Brăsova. Relativă cu împrejurările acăta adunare a fostă binișoră cercetată. Conducătorul ei a fostă d-lă profesoră Ipolită Ilasievici, vice-presidentulă Reuniunii. Din raportulă comitetului însemnă: că s'a procurat un stăgu ală Reuniunii în preț de 300 fl. (care stăgu s'a și arătată celor de față); că în decursulă anului trecută secțiunea de cântări a dată două conveniri și un concert; că totă în acăta secțiune s'a deschis un curs preparativ pentru începători, și în fine, că în decursulă anului espirat Reuniunea a avută nenorocirea de a perde din numărulă membriloră săi activi pe multă regretatulă Cipr. Porumbescu și pe d-șora Cornelia Romană, eră dintre membrii fondatori pe reșosatulă comerciantă G. Bómbén. — Din raportulă cassarului însemnă, că înțrările Reuniunii în decursulă anului espirat au fostă de 1011 fl. 94 cr., eră cheltuielile de 700 fl. 20 cr. Capitalulă Reuniunii se urcă la suma de 2172 fl. 59 cr. — În comitetulă celă nou, afară de 3 excepțiuni, s'au ales totă persoanele de mai înainte. De conducătoră ală corului Reuniunii s'a ales d-lă Iacob Murășianu jun., eră de conducătoră ală esercițiiloră gimnastice d-lă profesoră Ionă Panțu. — Dorimă Reuniunii năstre tôte succesele posibile!

(Omoră crâncenă în Sibiu.) În 21 Februarie s'era între 9 și 10 ore s'a comis în strada blănarilor (Kitschnergasse), casa nr. 26 o crimă îngrozitoare. Locuitorii acestei case mediculă de regiment în pensie Dr. Iacob Friedenwanger, femea lui (nelegitimă) Amalia Berger, copilulă ei Hermann, precum și servitorea Maria Müller au fostă în modulă celă mai crudă ucisă și măcelărită de nisce tâlhari necunoscuți, cari după ce au mai și jăfuit totă ce au aflată au dată foc locuinței. Pompierii fiindă înștiințați au sosită pe la orele 10 la fața locului, dăr au aflată porța închisă. Ei au spart-o cu ajutorulă unei securi și au înțrat în curte, aici au aflată cadavrulă medicului, cu gătulă tăiat și cu pânteculă spintecat. În odăile, unde ardea, au fostă aflate celelalte victime, femea, copilulă și servitorea, toți morți cu gătulă tăiat și acoperiți cu rane pe corp. Foculă fū stins și victimele fură transportate în spital. Scopulă tâlharilor — se crede, că au fostă patru inși a — fost pe lângă resbunare și jăfuirea familiei memorate. Ei au dus cu sine tôte obiectele de valoare, losuri, inele, cercei, césornice

cassa Werthaimiană s'a deschis și nu s'a aflată nimic într'insa, se vede că și de aici au luat totă ce au găsit. La mediculă ucis, care făcea afaceri de cămătări se aflau și multe seule zălogite, cari au fostă tôte furate. Bestialitatea și vandalismulă tâlhariloră a produsă o nespūsă indignare în totă orașulă. Se dăce, că ei au înțrat în casa medicului mascat. S'au găsit sub ună podă ună cuțit, ună șișă și nisce cărpe pline de sânge, cari s'au depusă la poliția. Câți-va indiviți suspecți au fostă areștați, dăr nu s'a constatat încă decă sunt adeverații făptuitori. Ministeriulă de interne a pusă ună premiu de 200 fl. v. a. pentru celă ce va descoperi pe tâlhari. Cu data de 25 ni se scrie că ucigașii, cinci la număr, au fostă prinși duoi d'intr'insii se dăce că au fostă areștați la Sebeșu.

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 11 (23) Februarie 1884.

Renta română (5%)	Cump. 93 1/2	vënd. 94
Renta rom. amort. (5%)	94 1/2	95
„ couvert. (6%)	98 1/2	99
Impr. oraș. Buc. (20 l.)	32	33
Credit fonc. rurală (7%)	102 1/4	102 3/4
„ „ „ (5%)	92 1/4	91 1/2
„ „ urbană (7%)	101 3/4	102 1/2
„ „ „ (6%)	98	98 1/2
„ „ „ (5%)	88 1/2	89
Banca națională a României	1385	—
Ac. de asig. Dacia-Rom	378	—
„ „ Națională	257 1/2	—
Aur.	3.80	3.90
Bancnote austriace contra aur	2.09	2.10

Cursulă la bursa de Viena

din 25 Februarie st. n. 1884.

Rentă de aură ungară 6% 121.90. Rentă de aură 4% 90.30. Rentă de hărțiă 5% 87.90. Imprumutulă căiloră ferate ungare 140.70. Amortisarea oatoriei căiloră ferate de ostă ung. (I-a emisiune) 94.60. dto (II-a emisiune) 116.75. dto (III-a emisiune) 99.50. Bonuri rurale ungare 100.25. Bonuri cu cl. de sortare 100.—. Bonuri rurale Banat-Timișu 100.—. Bonuri cu cl. de sortare 99.50. Bonuri rurale transilvane 99.25. Bonuri croato-slavone 100.—. Despăgubire p. dijma de vină ung. 97.50. Imprumutulă cu premiu ung. 112.50. Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului 110.40. Rentă de hărțiă austriacă 79.60. Rentă de arg. austr. 80.65. Rentă de aură austr. 101.30. Losurile din 1860 135.50. Acțiunile băncei austro-ungare 745.—. Act. băncei de credită ungară 309.75. Act. băncei de credită austriace 306.75. Argintulă — Galbină împărătesc 5.71. Napoleon d'or 9.60 1/2. Mărci 100 imp. germ. 59.25 Londra 10 sterlinge 121.45.

Numere complete dela începutulă anului să mai află.

Prin desființarea filialelor năstre

în PARISU, LONDRA, BRUXELA și ROMA

sunt acuma de vëndare — conformă desenului 16.307 césornice remontoir de aură veritabile de Geneva pentru dame, cari mai înainte au costat 75 fl. acum numai cu 30 fl., aceleași césornice pentru bărbați, cari mai înainte costă 90 fl., acum numai cu 35 fl., și 8720 de césornice remontoir de aură verit. Washington, cu câte 9 fl. 75 cr., în loc de 36 fl., mai încolă 4003 césornice anghiră (anere) verit. de Geneva, cu 17 rubine, numai cu 8 fl., în loc de 18 fl., și 2223 de césornice de Elveția, de totă bune și sigure, durabile și esacte cu câte 4 fl. 75 cr., în loc de 15 fl.

Cine voesc să cumpere din aceste césornice va căpșă o garanția reală în scris pe 3 ani, că voră merge esactă și că nu voră stă nicodată, și afară de acăta se află împachetată alătura cu orologiulă — gratis ca dar —: 1. părechia cercei de aură de 14 carate, probate de oficiulă c. r. din Viena, cu buchete de mărgenă și emilate; ună lanță aurită de dame cu cure, cu medalionă în patru colțuri, cu 12 fotografii picante de Paris; o cruce aurită cu chipulă lui Christos; 1. părechia de nasturi pentru manșete, gravată cu masină; 1. amnară, ce lucește năptea; 1 țigareta sculptată de spumă, cu rose s'eu figură, cai etc. cu 23 de articule diferite de luesu din aur și argintă.

20 de florini dămă înderept, decă numitele obiecte nu sunt noue și nu după cum amă arătat, prin urmare nici o comandă nu e riscată.

Se espedeză în fiecare și afară de s'erbătorii creștine: Pasci, Rosalii și Crăciun.

Adresa: Genfer Uhren-Alianz

I., Adlergasse 1B. WIEN.

Editor: Iacobu Mureșianu.

Redactor responsabil: Dr. Aurel Mureșianu.

Tipografia: Ioană Güt și fiu Henric.